

A német célnyelvi civilizáció tantárgy helyi tanterve

Bevezetés

A célnyelvi civilizáció tantárgy tanításának az a célja, hogy a célnyelv használatával a tanulók tájékozottá váljanak a célnyelvi országok legtágabb értelemben vett kultúrájában. Ez felöleli a célországok földrajzát, gazdaságát, társadalmi viszonyait, történelmét, tudománytörténetét, tudományos-technikai vívmányait, irodalmát, művészetét, valamint a mindennapi élet kultúráját is. A tantárgy kiváló lehetőséget kínál a tantárgyközi integráció megvalósítására és a célnyelv iránti érdeklődés fenntartására.

A műveltségi tartalmak feldolgozása a kulcskompetenciák fejlesztésével együtt hozzájárul a tanulók személyiségfejlődéséhez; az önálló ismeretszerzés, a tájékozódás, a véleményformálás képessége mellett csiszolja a társas kompetenciákat; növeli az elfogadás, a tolerancia képességét; fejleszti a célnyelvi kommunikációs kompetenciát.

A célnyelvi civilizáció tantárgy – komplex jellegéből fakadóan – a tanulók életkorához igazítva szintetizálja a Nat nevelési célkitűzéseit.

A tanulók a tanulmányozott országok kultúrájának jellegzetességeit összehasonlítják a magyar kultúra értékeivel, így kiteljesedik az egyetemes és a magyar műveltségről alkotott képük, és el tudják helyezni a célnyelvi kultúrát a magyarság kultúrájával együtt az egyetemes értékrendben. Tanulmányaik segítségével felfedezik és megértik a célországokban honos etikai elveket, és összevetik ezeket a különböző kultúrák – köztük saját nemzetük – etikai elvárásaival, így gazdagodik erkölcsi világgépük.

A tanulók értelmezik az anyanyelvi kultúrától eltérő társadalmi szokásokat és szabályokat (udvariassági szokások, megszólítások, nyelvi rituálék, testbeszéd, humor, stílusrétegek, dialektusok), ezáltal hatékonyabb kapcsolatteremtésre lesznek képesek magánemberként és munkájuk során is.

A tanulók képet kapnak a célországok gazdaságának globális és lokális problémáiról, a munka világáról, az életszínvonalról, foglalkoznak a fenntartható fejlődés kérdéseivel.

A célnyelvi civilizáció tantárgy tartalma megköveteli a folyamatos tájékozódást a célnyelvi országok hírforrásaiban. A tanulók nyomon követhetik a változásokat, megérthetik az egyes országok fejlődésének folyamatát, közben pedig gyakorolják a digitális és hagyományos médiumok használatát. Eleinte segítséggel, később önállóan értékelik a talált információk hitelességét. A hagyományos könyvtárhasználatot is gyakorolják, hogy magabiztosan tudjanak tájékozódni az idegen és a magyar nyelvű könyvtári gyűjtemények anyagaiban.

A célnyelvi civilizáció tanulása valós élethelyzetekre készíti fel a tanulókat, feladatok megoldása során fejleszti a problémamegoldó képességet. A tanulók információszerzés közben megtanulnak a célnyelven jegyzetelni, rendszeresen használják az önálló, áttekinthető, lényegkiemelő jegyzetelési technikákat a hangzó és az írott szövegek feldolgozásakor. Civilizációs tanulmányaik hozzájárulnak ahhoz, hogy gondolataikat, megállapításaikat kifejezzék és szabatosan indokolják a célnyelven. A tantárgy jó lehetőséget kínál a kooperatív tanulási technikák alkalmazására (mozaik módszer, projektmunka, szakértői csoport stb.).

A célnyelvi civilizáció tantárgy komplex jellegéből adódóan számos kulcskompetencia fejlesztését támogatja. A tanulók idegen nyelvű kommunikációja hitelesebbé válik általa, hogy szociokulturális ismereteik és interkulturális készségeik fokozatosan fejlődnek, gyakorlatot szereznek a kultúrák közötti párbeszédben. Ezek a készségek később is nagy segítséget jelentenek a kapcsolatteremtésben és a kapcsolatok fenntartásában.

Célnyelvi tanulmányaik során a tanulók megfigyelik, leírják, magyarázzák a szóban forgó területek természeti és mesterséges környezetét, azok jelenségeit és folyamatait, kutatják a környezettudatos életmód és fenntarthatóság legjobb gyakorlatát a célországokban, bővítik

természettudományos műveltségüket a célországok tudományos-technikai vívmányainak megismerésével.

Megismerik a célnyelvi országok történelmének kulcsfontosságú eseményeit, az állam felépítését, az állampolgári jogokat, az aktuális politikai és társadalmi törekvéseket. Megtanulják az emberi jogok tiszteletét, az egyenlőség, a demokrácia, a vallási és etnikai sokszínűség megbecsülését. Tájékoztódnak más országok kulturális örökségéről az irodalomban, a zenében, a táncban, a drámában, a bábjátékban, a vizuális művészetekben, a tárgyak, épületek, terek kultúrájában, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó és a mozgókép segítségével. A tantárgy tanulására jellemző produktív és interaktív tevékenységek támogatják a művészeti alkotások értő és beleérző értelmezését a népszerű kortárs kultúra és kifejezőmódok vonatkozásában is. A tantárgy hozzájárul ahhoz, hogy a tanulóknak pozitív attitűd alakuljon ki a művészetek, a művészi kifejezés sokfélesége iránt, nyitottakká váljanak az esztétikai élmények befogadására.

Az önálló és csoportos problémamegoldó tevékenységek, a kooperatív módszerek alkalmazása felkészíti a tanulókat a csoportban folyó közös munkavégzésre. Megtanulják, hogyan alkalmazkodjanak társaikhoz, hogyan osszák meg ismereteiket, hogyan fogadják el, vagy hogyan vitassák mások véleményét. Kialakul reális önértékelésük, megtanulják elfogadni a kritikát, és mások értékelésének kulturált módját is gyakorolhatják. A folyamat eredményeképpen fejlődik személyiségük, erősödik belső motivációjuk, és kialakulnak önálló tanulási stratégiáik, ami az egész életen át tartó tanulás elengedhetetlen feltétele.

A két tanítási nyelvű középiskolai képzésben a 9–10. évfolyamon heti 1 óra, a 11–12. évfolyamon heti 2 óra. A középiskolai célnyelvi civilizáció tantárgy nem építhet az általános iskolai célnyelvi civilizáció tantárgyra, így a készségeket és ismereteket a középiskolában is el kell sajátítani.

A célnyelvi civilizáció tantárgy fejlesztési feladatai:

1. Ismeretszerzés célnyelven
2. Mérlegelő gondolkodás
3. Kommunikáció és problémamegoldás célnyelven
4. Tájékozódás időben és térben

1.1.1. Ismeretszerzés célnyelven

	A	B	C	D
1	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
2	Ismeretszerzés személyes beszélgetésekből, célnyelven írott, vagy audio(vizuális) forrásokból, statisztikai táblázatokból, grafikonokból, diagramokból, képi forrásokból. A megszerzett ismeretek rendszerezése, értelmezése.	Ismeretszerzés személyes beszélgetésekből, célnyelven írott, vagy audio(vizuális) forrásokból, statisztikai táblázatokból, grafikonokból, diagramokból, képi forrásokból. A megszerzett ismeretek rendszerezése, értelmezése.	Ismeretszerzés célnyelven írott, vagy hallott forrásokból, statisztikai táblázatokból, grafikonokból, diagramokból, szépművészeti és képzőművészeti alkotásokból, képi forrásokból.	Ismeretszerzés célnyelven írott, vagy hallott forrásokból, statisztikai táblázatokból, grafikonokból, diagramokból, szépművészeti és képzőművészeti alkotásokból, képi forrásokból.

	Vizuális rendezők (táblázatok, ábrák, vázlatok) készítése.	Vizuális rendezők (táblázatok, ábrák, vázlatok) készítése.		
3	Információgyűjtés célnyelven az adott témához a különböző szövegekből, médiumokból. Az információk értelmezése, a lényeges információk felismerése és rendszerezése. A különböző típusú forrásokból származó információk összevetése. Jegyzetkészítés, tartalmi összefoglalók és vázlatok írása célnyelven.	Információgyűjtés célnyelven az adott témához a különböző szövegekből, médiumokból. Az információk értelmezése, a lényeges információk felismerése és rendszerezése. A különböző típusú forrásokból származó információk összevetése. Jegyzetkészítés, tartalmi összefoglalók és vázlatok írása célnyelven.	Önálló információgyűjtés célnyelven az adott témához a különböző médiumokból, az információk önálló értelmezése, összevetése, az ismeretlen nyelvi elemek jelentésének kikövetkeztetése, lényeges és specifikus információk felismerése, kiemelése, rendszerezése és értékelése, valamint különböző típusú forrásokból származó információk összevetése. Önálló jegyzetkészítés célnyelven.	Önálló információgyűjtés célnyelven az adott témához a különböző médiumokból, az információk önálló értelmezése, összevetése, az ismeretlen nyelvi elemek jelentésének kikövetkeztetése, lényeges és specifikus információk felismerése, kiemelése, rendszerezése és értékelése, valamint különböző típusú forrásokból származó információk összevetése. Önálló jegyzetkészítés célnyelven.
4	Autentikus szövegek, filmek és képi források (fényképek, karikatúrák stb.) felhasználása a célországokban élő emberek gondolkodásmódjának, szokásainak, életvitelének megértéséhez és bemutatásához.	Autentikus szövegek, filmek és képi források (fényképek, karikatúrák stb.) felhasználása a célországokban élő emberek gondolkodásmódjának, szokásainak, életvitelének megértéséhez és bemutatásához.	Szépirodalmi és képzőművészeti alkotások, filmek és képi források (fényképek, karikatúrák stb.) felhasználása a célországokban élő emberek gondolkodásmódjának, szokásainak, életvitelének megértéséhez és bemutatásához.	Szépirodalmi és képzőművészeti alkotások, filmek és képi források (fényképek, karikatúrák stb.) felhasználása a célországokban élő emberek gondolkodásmódjának, szokásainak, életvitelének megértéséhez és bemutatásához.
5	Segédkönyvek, kézikönyvek, atlaszok, lexikonok, használata mind nyomtatott, mind digitális formátumban.	Segédkönyvek, kézikönyvek, atlaszok, lexikonok, használata mind nyomtatott, mind digitális formátumban.	Segédkönyvek, kézikönyvek, atlaszok, lexikonok használata. Az olvasottak alapján lényegyet kiemelő jegyzetek	Segédkönyvek, kézikönyvek, atlaszok, lexikonok használata. Az olvasottak alapján lényegyet

	Az olvasottak alapján lényegyet kiemelő vázlat és jegyzet készítése célnyelven.	Az olvasottak alapján lényegyet kiemelő vázlat és jegyzet készítése célnyelven.	készítése célnyelven.	kiemelő jegyzetek készítése célnyelven.
6	Közös, majd önálló forráskeresés célnyelven az internet lehetőségeit felhasználva. Ezen digitális források felhasználása, azok előnyeinek, korlátainak és kockázatainak ismeretével	Közös, majd önálló forráskeresés célnyelven az internet lehetőségeit felhasználva. Ezen digitális források felhasználása, azok előnyeinek, korlátainak és kockázatainak ismeretével	Az interneten található digitális források önálló felhasználása, azok előnyeinek, korlátainak és kockázatainak ismeretével.	Az interneten található digitális források önálló felhasználása, azok előnyeinek, korlátainak és kockázatainak ismeretével.

1.1.2. MÉRLEGELEŐ GONDOLKODÁS

	A	B	C	D
1	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
2	A célnyelvi országok hazánkétól eltérő sajátosságainak felismerése. A célnyelvi országok társadalmi berendezkedéséről szerzett ismeretek alapján társadalmi, erkölcsi problémák felismerése, megfogalmazása.	A célnyelvi országok hazánkétól eltérő sajátosságainak felismerése. A célnyelvi országok társadalmi berendezkedéséről szerzett ismeretek alapján társadalmi, erkölcsi problémák felismerése, megfogalmazása.	A célnyelvi országok társadalmi, politikai, erkölcsi problémáinak felismerése, megfogalmazása, a tanult ismeretek problémaközpontú elrendezése.	A célnyelvi országok társadalmi, politikai, erkölcsi problémáinak felismerése, megfogalmazása, a tanult ismeretek problémaközpontú elrendezése.
3	A lényeg kiemelése, szövegtömörítés, szöveg átfogalmazása adott szempont szerint.	A lényeg kiemelése, szövegtömörítés, szöveg átfogalmazása adott szempont szerint.	A lényeg kiemelése, tételmondat megfogalmazása, szövegtömörítés, szöveg átfogalmazása adott szempont szerint. Sorsdöntő események hatásainak elemzése.	A lényeg kiemelése, tételmondat megfogalmazása, szövegtömörítés, szöveg átfogalmazása adott szempont szerint. Sorsdöntő események hatásainak elemzése.
4	Adott témával kapcsolatos eltérő vélemények felismerése és értékelése. Tények és	Adott témával kapcsolatos eltérő vélemények felismerése és értékelése. Tények és	Elfogultság, manipulatív szándékok, érvelési hibák felismerése a hagyományos és	Elfogultság, manipulatív szándékok, érvelési hibák felismerése a hagyományos és

	vélemények megkülönböztetése a hagyományos és a digitális médiumokban.	vélemények megkülönböztetése a hagyományos és a digitális médiumokban.	digitális médiumokban.	digitális médiumokban.
5	Igaz történetek és legendák valóságtartalmának, összefüggéseinek vizsgálata. Különböző források vizsgálata a hitelesség szempontjából.	Igaz történetek és legendák valóságtartalmának, összefüggéseinek vizsgálata. Különböző források vizsgálata a hitelesség szempontjából.	Különböző szövegek, hanganyagok, filmek stb. vizsgálata a hitelesség szempontjából.	Különböző szövegek, hanganyagok, filmek stb. vizsgálata a hitelesség szempontjából.
6	Kérdések, felvetések önálló megfogalmazása a célnyelvi országokról tanult ismeretek kapcsán. Az egyes társadalmi jelenségek hátterének, okainak keresése.	Kérdések, felvetések önálló megfogalmazása a célnyelvi országokról tanult ismeretek kapcsán. Az egyes társadalmi jelenségek hátterének, okainak keresése.	Feltevések megfogalmazása egyes társadalmi jelenségekről, azok hátteréről, okairól, érvek gyűjtése a feltevések mellett és ellen, valamint azok mérlegelő értékelése.	Feltevések megfogalmazása egyes társadalmi jelenségekről, azok hátteréről, okairól, érvek gyűjtése a feltevések mellett és ellen, valamint azok mérlegelő értékelése.
7	A kultúrák és értékrendek közötti különbségek felismerése, összehasonlítása.	A kultúrák és értékrendek közötti különbségek felismerése, összehasonlítása.	A kultúrák és értékrendek közötti különbségek felismerése, összehasonlítása a saját kultúrával és értékrenddel.	A kultúrák és értékrendek közötti különbségek felismerése, összehasonlítása a saját kultúrával és értékrenddel.

1.1.3. Kommunikáció és problémamegoldás célnyelven

	A	B	C	D
1	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
2	Összefüggő szöveg alkotása írásban és szóban a célnyelvi országokról kulcsszavak, kifejezések felhasználásával.	Összefüggő szöveg alkotása írásban és szóban a célnyelvi országokról kulcsszavak, kifejezések felhasználásával.	Összefüggő szöveg alkotás önállóan írásban és szóban a célnyelvi országokra jellemző fogalmak azonosításával és helyes használatával.	Összefüggő szöveg alkotás önállóan írásban és szóban a célnyelvi országokra jellemző fogalmak azonosításával és helyes használatával.
3	Beszámoló, kiselőadás tartása célnyelven változatos források	Beszámoló, kiselőadás tartása célnyelven változatos források	Beszámoló, kiselőadás tartása célnyelven változatos forrásokból	Beszámoló, kiselőadás tartása célnyelven változatos forrásokból

	alapján, adott szempontok szerint.	alapján, adott szempontok szerint.	származó szövegek alapján, megfelelő szó- és mondathangsúlyozással, interferencia nélkül.	származó szövegek alapján, megfelelő szó- és mondathangsúlyozással, interferencia nélkül.
4	A téma előnyös és hátrányos jellemzőinek felismerése. A tény és a vélemény megkülönböztetése. Részvétel informális vitákban. Cáfolat és ellenérvek megfogalmazása.	A téma előnyös és hátrányos jellemzőinek felismerése. A tény és a vélemény megkülönböztetése. Részvétel informális vitákban. Cáfolat és ellenérvek megfogalmazása.	Az érvelés szerkezetének, a bizonyítás módjainak ismerete, cáfolat és ellenérvek megfogalmazása, érvrendszer felépítése, logikus és tárgyilagos érvelés. Részvétel formális és informális vitákban, döntéshozatali folyamatokban.	Az érvelés szerkezetének, a bizonyítás módjainak ismerete, cáfolat és ellenérvek megfogalmazása, érvrendszer felépítése, logikus és tárgyilagos érvelés. Részvétel formális és informális vitákban, döntéshozatali folyamatokban.
5	Saját vélemény megfogalmazása, a tárgyilagos érvelés és a személyeskedés megkülönböztetése, véleménykülönbségek tisztázása.	Saját vélemény megfogalmazása, a tárgyilagos érvelés és a személyeskedés megkülönböztetése, véleménykülönbségek tisztázása.	Saját vélemény érthető, árnyalt megfogalmazása, mások érvelésének megértése, elfogulatlan összefoglalása, véleménykülönbségek tisztázása, saját álláspont továbbfejlesztése.	Saját vélemény érthető, árnyalt megfogalmazása, mások érvelésének megértése, elfogulatlan összefoglalása, véleménykülönbségek tisztázása, saját álláspont továbbfejlesztése.
6	Fogalmazás írása valamely tanult témakörben, összehasonlítás.	Fogalmazás írása valamely tanult témakörben, összehasonlítás.	Esszé- és újságcikkírás; saját nézőpont kifejtése, ellentétes álláspontok ütköztetése, a probléma világos megfogalmazása, bizonyítékok és cáfolatok kifejtése, következtetések levonása.	Esszé- és újságcikkírás; saját nézőpont kifejtése, ellentétes álláspontok ütköztetése, a probléma világos megfogalmazása, bizonyítékok és cáfolatok kifejtése, következtetések levonása.

I.1.4. Tájékozódás időben és térben

	A	B	C	D
1	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam

2	A célnyelvi országok és fontosabb városaik, történelmi helyszínek azonosítása térképen.	A célnyelvi országok és fontosabb városaik, történelmi helyszínek azonosítása térképen.	A célországok fejlődése, kultúrája szempontjából fontos helyszínek azonosítása a térképen.	A célországok fejlődése, kultúrája szempontjából fontos helyszínek azonosítása a térképen.
3	Kronológiai adatok rendezése, események csoportosítása korok szerint. A történelmi tér változásainak leolvasása különböző (pl. népsűrűséget, vallási megoszlást ábrázoló) térképekről.	Kronológiai adatok rendezése, események csoportosítása korok szerint. A történelmi tér változásainak leolvasása különböző (pl. népsűrűséget, vallási megoszlást ábrázoló) térképekről.	Különböző korszakok térképeinek összehasonlítása, a történelmi tér változásainak leolvasása különböző (pl. népsűrűséget, vallási megoszlást ábrázoló) térképekről.	Különböző korszakok térképeinek összehasonlítása, a történelmi tér változásainak leolvasása különböző (pl. népsűrűséget, vallási megoszlást ábrázoló) térképekről.
4	A földrajzi környezet életmódra, a szokásokra gyakorolt hatásának felismerése. A földrajzi, történelmi, társadalmi események közötti összefüggések felismerése.	A földrajzi környezet életmódra, a szokásokra gyakorolt hatásának felismerése. A földrajzi, történelmi, társadalmi események közötti összefüggések felismerése.	A földrajzi környezet szerepe az egyes kultúrák és államok kialakulásában. Geopolitikai következmények megfogalmazása.	A földrajzi környezet szerepe az egyes kultúrák és államok kialakulásában. Geopolitikai következmények megfogalmazása.
5	A tanultak elhelyezése egy kiemelt időponthoz képest.	A tanultak elhelyezése egy kiemelt időponthoz képest.	Tájékozódás a történelmi időben.	Tájékozódás a történelmi időben.
6	Események, jelenségek leolvasása történelmi térképekről, elhelyezésük a megfelelő történelmi korszakban, kronológiai számítások.	Események, jelenségek leolvasása történelmi térképekről, elhelyezésük a megfelelő történelmi korszakban, kronológiai számítások.	A célországok fejlődése szempontjából fontos események időrendi sorrendbe állítása, néhány dátum ismerete, kronológiai számítások.	A célországok fejlődése szempontjából fontos események időrendi sorrendbe állítása, néhány dátum ismerete, kronológiai számítások.
7	Párhuzamok és különbségek keresése Magyarország és a célország(ok) szokásai,	Párhuzamok és különbségek keresése Magyarország és a célország(ok) szokásai,	A célországok történelmének összevetése a magyar történelem (eltérő) időbeli ritmusával és a	A célországok történelmének összevetése a magyar történelem (eltérő) időbeli ritmusával és a

	hagyományai, társadalmi eseményei között térben és időben.	hagyományai, társadalmi eseményei között térben és időben.	kölcsönhatások elemzése.	kölcsönhatások elemzése.
--	---	---	-----------------------------	-----------------------------

9. évfolyam

A 9. évfolyam megkezdésekor a tanulók már legalább öt évig tanulták a célnyelvet általános iskolában, vagy nyelvi előkészítő évfolyamon egy éve. Az általános iskola, illetve az előkészítő évfolyam nyelvóráin alapvető információkat szereztek a célnyelvi országokról, kialakult bennük az érdeklődés a célnyelvi országok kultúrája iránt. Nyelvi szintjük eléri a KER szerinti A2-es, illetve B1-es szintet. Nyelvtudásuk tehát lehetővé teszi, hogy idegen nyelven is szerezzenek információkat a körülöttük lévő világról. Motivációjukat növeli, hogy a célnyelvi civilizáció tanulása során a már meglévő földrajzi, történelmi, irodalmi, zenei, képzőművészeti ismereteiket felhasználhatják, továbbfejleszthetik. Ez kreativitásra, elemző, analízáló gondolkodásra ad lehetőséget, s egyben segíti őket a megfelelő, egyéni tanulási stratégia kialakításában.

A célnyelvi civilizáció tantárgy kiemelkedő szerepet játszik a kulcskompetenciák fejlesztésében, a nevelési célok elérésében. A tanítás során kulturális, technikai, történelmi, művészeti és természettudományos ismeretekhez jutnak a tanulók. A cél az ok-okozati összefüggések felismerése, az egyes események, szokások, jelenségek összehasonlítása. A saját és a célnyelvi kultúrák megismerése, összehasonlítása révén bővül a tanulók műveltsége, szélesedik látókörük, így fokozatosan kialakul elfogadó magatartásuk, és megbecsüléssel tekintenek az eltérő kultúrákra.

A tantárgy tanulása során mélyebben megismerik a célnyelvi országok történelmét, gazdaságát, hagyományait, kultúráját, művészetét. Párhuzamot vonnak ezek hazai vonatkozásaival, s megtanulják a célnyelvi és a magyarországi jellemzőket összehasonlítani, bemutatni. A tudományos életben elért magyar eredmények, világhírű tudósaink munkásságának megismerése, bemutatása hozzájárul a nemzet szellemi és tárgyi öröksége iránt érzett megbecsülés kialakulásához. Ezek a tevékenységek erősítik interkulturális készségeiket és a nemzeti öntudatot is.

A célnyelvi civilizáció tantárgy esetében a tanulás, az információszerzés eszköze a célnyelv, így annak készség szintű felhasználására, célorientált gyakorlására ad lehetőséget. A tantárgy tartalma szoros kölcsönhatásban van más közismereti tárgyakkal. A célnyelvi országok sokoldalú megismerése természetes kapcsolódási pontokat kínál a tanulók számára földrajzi, történelmi, képzőművészeti, irodalmi ismereteik kreatív és interaktív felhasználásához. A tanulók az IKT-eszközökkel támogatott információszerzést és -feldolgozást is gyakorolhatják, képessé válnak az önálló kutatómunkára és a megszerzett információk produktív alkalmazására.

A tananyag feldolgozása közben lehetőséget kell biztosítani arra is, hogy a tanulók pár- és csoportmunkával, illetve a projektfeladatok során kibontakoztassák kreativitásukat, fontos a kreatív megnyilvánulások ösztönzése, elismerése. A feladatok jellege, tartalma sok lehetőséget biztosít az önálló kutatómunkára, egyéni és csoportos előadásokra. A tanulók megfogalmazhatják feltevéseiket, következtetéseiket, gyakorolhatják a kulturált vitát, a tényeken alapuló érvelést.

A tantárgy tanítása heti egy órában történik.

	A	B
1	Tematikai egység / Fejlesztési cél	A célnyelvi országok természetföldrajza
2	Előzetes tudás	A tanuló már rendelkezik a célnyelv országaira vonatkozó általános ismeretekkel (fekvés, főváros, folyók, éghajlat) az anyanyelvén és célnyelven is. Ismeri a topográfiai fogalmakat, tudja használni a hagyományos és az online térképeket. A nemzeti jelképeket ismeri.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló képes a célnyelvi országok földrajzi fekvésére, felszínére, felszínformáira, tájegységeire és legfontosabb vízrajzi jellemzőire vonatkozóan tájékozódni, információt gyűjteni és következtetéseket levonni leírásokból, statisztikai táblázatokból, grafikonokból, diagramokból, hagyományos és online térképekből; tud a topográfiai fogalmakhoz tartalmi elemeket rendelni és természetföldrajzi, környezeti és társadalmi-gazdasági témákat feldolgozó tematikus térképeket összehasonlítani; következtet a földrajzi fekvésből, a természeti és éghajlati viszonyokból az élővilágra, a népességre, valamint a kultúra jellemzőire; ismeri az adott terület élővilágának legfontosabb jellemzőit; szabatosan, a szükséges szaknyelv felhasználásával mutatja be a célnyelv országainak alapvető természetföldrajzát digitális eszközök alkalmazásával is.
4	Ismeretek / fejlesztési követelmények	A célnyelvi országok földrajzi fekvésének, felszínének, felszínformáinak, tájegységeinek és legfontosabb vízrajzi jellemzőinek megismerése és kontúrtérképen történő elhelyezése. Az éghajlat és az időjárás változásának és a célnyelvi országok legjellemzőbb élővilágának ismerete – a többi tantárgyra is építve. Geopolitikai következmények felismerése, megfogalmazása, a közigazgatási régiók (autonómiák, tartományok, államok) azonosítása térkép segítségével. Nemzeti jelképek (zászlók, címerek) és szimbolikájuk értelmezése. Népességi adatok (lakosságszám, népsűrűség) elemzése térkép alapján. A népesség eloszlásának területi sajátosságai, ennek természeti, társadalmi, gazdasági okai és következményei; a bevándorlók szerepe az egyes célnyelvi országok népességének alakulásában, valamint a bevándorlás és a bevándorlás korlátozásának okai. A célnyelvi országok leghíresebb városainak, turisztikai központjainak, nevezetességeinek megismerése, bemutatása.
5	Kulcsfogalmak / fogalmak	Topográfia, nemzeti jelképek, felszíni formák, víztípusok, éghajlati és földrajzi övezetek, időjárási-éghajlati elemek, élővilág, a településtípusok.

	C	D
1	Tematikai egység / Fejlesztési cél	A célnyelvi országok gazdasága

2	Előzetes tudás	A tanuló már foglalkozott országok gazdaságával a Földrajz tantárgy keretében. Ismeri az alapvető gazdasági folyamatokat, jelenségeket.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanulóban kialakul az érdeklődés a célnyelvi országok gazdasági és pénzügyi helyzete iránt, és tud célnyelven információt gyűjteni a hagyományos és digitális médiumokban; a szükséges szaknyelv felhasználásával beszél a célnyelv országainak alapvető gazdasági ágairól, a célországok Magyarországgal fenntartott kapcsolatáról; összehasonlító elemzéseket végez statisztikai táblázatok, grafikonok, diagramok, folyamatábrák, térképek alapján.
4	Ismeretek / fejlesztési követelmények	A célnyelvi országok gazdasági adottságainak és jellemzőinek, főbb gazdasági ágazatainak, a világ társadalmi-gazdasági rendszerében betöltött szerepének, a magyar vonatkozásoknak a megismerése. Nemzetközi viszonylatban is híres termékek, márkák és a Magyarországon jelenlévő nagyvállalatok megismerése. A főbb szárazföldi, vasúti, vízi és légi közlekedési útvonalak, az egyes közlekedési ágak főbb sajátosságainak megismerése. A lakosság életszínvonalának megismerése. Önálló információszerezés és az információk értelmezése az aktuális és alapvető gazdasági kérdések területén.
5	Kulcsfogalmak / fogalmak	Gazdasági ágak, ágazatok, szektorok, nemzetgazdaság, közúti közlekedés, ökonómia és ökológia, fenntartható fejlődés, nemzetközi szervezetek, multinacionális vállalatok, infláció, GDP.

	G	H
1	Tematikai egység / Fejlesztési cél	A célnyelvi országok társadalmi viszonyai
2	Előzetes tudás	A történelem és állampolgári ismeretek tanulása során a tanuló megismerte a társadalmi rétegek, nemzetiségek, kisebbségek fogalmát, hallhat a médiában az Európai Unió kisebbségi és bevándorlási problémáiról; célnyelvi tanulmányai során szerzett információt az oktatásról, játék- és dokumentumfilmekből, a hírekből értesülhet a nagyvárosok társadalmi problémáiról, a bűnözésről, a droghelyzetről.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló képes információt gyűjteni a társadalmi viszonyok és problémák bemutatására a különböző médiumok és képi források felhasználásával; ismeri a célnyelvi kultúra társadalmi berendezkedését; felismer társadalmi és erkölcsi problémákat, ezeket megfogalmazza; tud véleményt nyilvánítani társadalmi kérdésekben, képes logikusan és tárgyilagosan érvelni, az eltérő véleményeket meghallgatja, megérti; felismeri a kultúrák és értékrendek közötti különbségeket és összeveti azokat a saját kultúrájával és értékrendjével.
4	Ismeretek / fejlesztési követelmények	A célnyelvi országok társadalmi viszonyai, a különböző kultúrák, társadalmi rétegek, csoportok, eltérő kultúrák tanulmányozása. A célnyelvi országokban létező társadalmi rétegek, csoportok (öregek, fiatalok, gyerekek, nők, kisebbségek, bevándorlók) aktuális helyzetének, együttélési formáinak, civilizációs konfliktusainak,

		<p>társadalmi feszültségeinek megismerése és helyzetük összehasonlítása, az eltérések, illetve párhuzamok keresése.</p> <p>A hazai és a célnyelvi országok oktatási rendszere közti különbségek és hasonlóságok feltárása, megértése.</p> <p>A tanulás, a tudás és a műveltség mai szerepének értelmezése személyes tapasztalatok és a médiából vett példák, valamint a történelemből tanultak alapján.</p>
5	Kulcsfogalmak / fogalmak	<p>Társadalom, osztály, réteg, csoport, a társadalmi együttélés szabályai, szokás, hagyomány, erkölcs, jog, illem, kisebbségek, bevándorlás, emberi alapjogok, a jogegyenlőség elve, a gyermekek jogai, diákjogok és kötelességek, egészség és társadalombiztosítás, munkanélküliség, élethosszig tartó tanulás, demográfia, demográfiai robbanás, elöregedés, túlnépesedés.</p>

	I	J
1	Tematikai egység / Fejlesztési cél	Hagyományok, szokások, életmód
2	Előzetes tudás	A tanuló célnyelvi tanulmányainak köszönhetően ismeretekkel rendelkezik a célnyelvi civilizáció mindennapjairól, a társas együttélés szokásairól, a hagyományokról. Ezek kiegészülnek a médiából vett példákkal és saját tapasztalataival.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A tanuló képes a hírekből, audio(vizuális) anyagokból, fényképekről információt gyűjteni a célországokban élő emberek hétköznapjairól, szokásairól, életviteléről;</p> <p>felismeri a társadalmi, erkölcsi problémákat, összeveti ezeket a hasonló hazai problémákkal;</p> <p>a társadalmi érintkezés szabályai szerint viselkedik, megfelelően reagál az általánosan használt gesztusokra, tisztázza a számára esetleg ismeretlen gesztusok jelentését;</p> <p>életstratégiákról, jövőképekről beszélget különböző minták és példaképek alapján.</p>
4	Ismeretek / fejlesztési követelmények	<p>A célnyelvi országok családmódeljeinek elemzése, a családi szereposztás azonosítása.</p> <p>A gyermekek helyzetének, legfontosabb jogainak és kötelességeinek bemutatása a családban, ezek összevetése a hazai viszonyokkal.</p> <p>A célnyelvi országok nemzeti és családi ünnepeinek, népi hagyományainak, szokásainak megismerése.</p> <p>A célnyelvi országok hagyományos ételei, tipikus alapanyagok, régiók tipikus ételei. Étkezési szokások.</p> <p>A szabadidő eltöltése, a kulturált szórakozás, nyaralási és pihenési szokások bemutatása. A turizmus hatása a célnyelvi országokra.</p> <p>A vidéki és városi élet.</p>
5	Kulcsfogalmak / fogalmak	<p>Család, nagycsalád, háztartás, időbeosztás, állami és családi ünnepek, gyermeki jogok, kötelességek, elöregedés, egészséges életmód, urbanizáció, gasztronómia, gyorséttermek, kiegyensúlyozott táplálkozás, nemzeti ételek.</p>

	M	N
--	---	---

1	Tematikai egység / Fejlesztési cél	Tömegkommunikáció, média
2	Előzetes tudás	A tanuló célnyelvi tanulmányainak és élettapasztalatának köszönhetően sok ismerettel rendelkezik a tömegkommunikációs forrásokról.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló ismeri és használja a célnyelvi ország tömegkommunikációs csatornáit információgyűjtésre, az információkat rendszerezi és értelmezi; tud a tömegkommunikáció társadalmi hatásairól, pozitív és negatív aspektusairól; tud a megfelelő szókincs használatával véleményt megfogalmazni a médiával kapcsolatos kérdésekről; ismeri a sajtószabadság fogalmát a célnyelvi országokban és hazánkban.
4	Ismeretek / fejlesztési követelmények	A kereskedelmi és a közszolgálati médiumok. A célnyelvi országok egyes televíziós és rádióműsorainak megismerése, bemutatása. Tévészési szokások a célnyelvi országokban és hazánkban. A célnyelvi országok egyes nyomtatott sajtótermékeinek és néhány, a célnyelvi országokhoz kötődő internetes portálnak a megismerése és bemutatása. A média tömegformáló szerepének felismerése és értékelése. A tömegkommunikációs csatornákból szerzett információk mérlegelő kezelése, hitelességük ellenőrzése más források, pl. az internet segítségével. Az internet szerepe a tömegkommunikációban, az online források hatása a jövő tömegkommunikációjára. A reklámok, hirdetések értelmezése a célországok kultúrájának, társadalmi szokásainak ismeretében. Műsorkészítés, lapszerkesztés.
5	Kulcsfogalmak / fogalmak	Sajtó, sajtószabadság, cenzúra, nyomtatott, hangzó és digitális sajtótermékek, bulvársajtó, minőségi újságírás, internet, közszolgálati és kereskedelmi csatornák, reklámok, hirdetések, véleményformálás, manipuláció, média, tömegkommunikáció.

10. évfolyam

A 10. évfolyam végére a tanulók képessé válnak arra, hogy a célnyelv használatával önállóan is megismerkedjenek más kultúrákkal, és összehasonlítsák ezeket, valamint be tudják mutatni Magyarország természeti, történelmi, szellemi értékeit. Nyitottabbá válnak a világra, interperszonális kapcsolataikban elfogadóbbak, toleránsabbak lesznek.

A megjelölt témakörök nem választhatók mereven szét, közöttük tartalmi összefüggés, egymásra épülés, esetenként átfedés van. **A tantárgy tanítása heti egy órában történik.**

	E	F
--	---	---

1	Tematikai egység / Fejlesztési cél	A célnyelvi országok politikai berendezkedése
2	Előzetes tudás	A médiumokban már sok tanuló figyelemmel kíséri a bel- és külpolitikai híreket, ami jó kiindulási pontként szolgálhat a további tanulmányokhoz.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló képes gyűjtőmunkára a célnyelven, értelmezi a hagyományos és a digitális médiumok politikai híreit; összehasonlítja a célnyelvi országok és Magyarország politikai berendezkedését; bemutatja a célnyelv országainak politikai rendszerét, az alapvető emberi, szabadság- és állampolgári jogokat, kötelezettségeket.
4	Ismeretek / fejlesztési követelmények	A célnyelvi országok politikai berendezkedésének megismerése. Tájékozódás a célországok állam- és intézményrendszerének felépítéséről, a kormány- és az államfő hatásköréről. A jelentős politikai pártok a célországokban. A társadalmi, politikai, erkölcsi problémák felismerése, megfogalmazása. A civil szervezetek szerepe a társadalomban, a civil mozgalmak jelentősége a célországokban.
5	Kulcsfogalmak / fogalmak	Államformák, alkotmányosság, hatalmi ágak: a törvényhozó, végrehajtó és igazságszolgáltató hatalom, államfő, demokrácia, politikai intézményrendszer, társadalmi és politikai konfliktus, autonómia, szolidaritás, politikai és szociális jogok, a kisebbségi jogok, civil szféra.

	K	L
1	Tematikai egység / Fejlesztési cél	Környezetvédelem
2	Előzetes tudás	A tanuló természettudományi tanulmányainak és élettapasztalatának köszönhetően ismeretekkel rendelkezik a környezetvédelemről, és célnyelvi tanulmányai révén ismeri a témához kapcsolódó alapszókincset is.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló használja a hagyományos és digitális hírforrásokat ismeretszerzésre; rendszerezi az információkat; ismeri a környezetszennyezés fajtáit, okait és hatásait, valamint a környezetvédelem lehetőségeit és eredményeit, tud ezekről véleményt mondani; tud logikusan, érvekkel alátámasztva, a megfelelő szakszókincs használatával érvelni a környezetszennyezéssel, a környezetvédelemmel kapcsolatos kérdésekben.
4	Ismeretek / fejlesztési követelmények	Az éghajlati változások és a hozzájuk kapcsolódó ártalmak (pl. üvegházhatás, felmelegedés) kialakulásának és folyamatának ismerete, a változások okainak értelmezése. A környezetszennyezés fajtáinak megismerése (pl. levegő-, talaj- és vízszennyezés).

		<p>A környezetszennyezés hosszú távú következményeinek felismerése (pl. édesvíz hiánya, energiaforrások kimerülése, életlehetőségek megszűnése, migráció).</p> <p>A háztartási, ipari és veszélyes hulladék kezelése és újrahasznosítása a célnyelvi országokban és hazánkban.</p> <p>A hagyományos energiaforrások és a nukleáris energia előnyeinek és veszélyeinek ismerete, valamint az alternatív energiaforrások ismertetése (pl. megújuló energiaforrások).</p> <p>A célnyelvi országokban és hazánkban leggyakrabban előforduló környezeti katasztrófák ismerete (pl. árvíz, vízszennyezés).</p> <p>A célnyelvi országokban és hazánkban működő legfontosabb környezetvédelemmel foglalkozó szervezetek és tevékenységük megismerése (pl. Greenpeace, zöld mozgalmak).</p>
5	Kulcsfogalmak / fogalmak	Környezetszennyezés, környezetvédelem, szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás, megújuló energiaforrások, erózió, urbanizáció, felelősségvállalás, ökológia, éghajlatváltozás, globális és regionális problémák, közlekedés.

	O	P
1	Tematikai egység / Fejlesztési cél	Sport
2	Előzetes tudás	A tanuló élettapasztalatának és tanulmányainak köszönhetően sok ismerettel rendelkezik a sportokról és az egészséges életmódról.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló ismeri és használja a tömegkommunikációs csatornákat a sportokkal, egészséges életmóddal kapcsolatos információk összegyűjtésére, rendszerezi és értelmezi ezeket az információkat; felismeri a sport pozitív élettani hatásait, valamint az élsport esetleges negatív hatásait, és tud ezekről véleményt mondani; tud logikusan, érvekkel alátámasztva, a megfelelő szókincs használatával érvelni sportágakkal, sporteseményekkel, egészséges életmóddal kapcsolatos kérdésekben; tisztában van a sport múltbéli és jelenlegi szerepével a célnyelvi országokban és hazánkban.
4	Ismeretek / fejlesztési követelmények	<p>Az egészséges életmód és a sportolás szerepe a mindennapi életben (szabadidősport, tömegsport) a célnyelvi országokban és hazánkban.</p> <p>A legjellegzetesebb sportágak a célnyelvi országokban és hazánkban.</p> <p>Sporthoz kötődő fogalmak ismerete (pl. fair play, versenyszellem, csapatszellem, veszíteni tudás képessége); a sport személyiségformáló szerepe.</p> <p>Az olimpiai eszme és az olimpiai játékok; a célnyelvi országok és hazánk legnagyobb sikerei az olimpiákon.</p> <p>A célnyelvi országokban és hazánkban megrendezett legjelentősebb sportesemények bemutatása.</p> <p>Néhány, a célnyelvi országokból és hazánkából származó sikeres sportoló, illetve csapat bemutatása.</p> <p>Új tendenciák a sportban; a küzdősportok és az extrém sportok elterjedése és ezek hatása.</p>

		Az élsport negatív aspektusainak mérlegelő szemlélete (pl. durvaság, teljesítménynövelő szerek, a túlzott anyagi ellenérték romboló hatásai). A sportolók sztárrá válásának hatása az emberekre és a sportra (pl. reklámok, anyagi előnyök, divatteremtés).
5	Kulcsfogalmak / fogalmak	Szabadidősport, tömegsport, szabályok, élsport, csapatszellem, versenyszellem, fair play, győzelem, vereség, dopping, egyéni- és csapatsport, extrém sport, életvitel, egészséges életmód, helyes táplálkozás, sportsérülések, élettani hatások, szabályok, felszerelések, sportközvetítések.

	Q	R
1	Tematikai egység / Fejlesztési cél	Tudományok
2	Előzetes tudás	A tanuló természettudományi tanulmányainak és élettapasztalatának köszönhetően ismerettel rendelkezik számos tudományos-technikai vívmányról és ezek mindennapi életre gyakorolt hatásáról.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló használja a hagyományos és a modern tömegkommunikációs eszközöket a tudományokkal kapcsolatos információgyűjtésre; felismeri a tudományos-technikai vívmányok fontosságát, tud megfelelő szókincs használatával beszélni az ezekhez kapcsolódó kérdésekről; ismeri a legfontosabb tudományos-technikai vívmányokat, a célnyelvi országok és hazánk néhány felfedezőjét, feltalálóját, tudósát.
4	Ismeretek / fejlesztési követelmények	Ismeretszerzés a tudomány fejlődéséről, hatásairól (pl. ipari forradalom, XX. századi technikai forradalom). A célnyelvi országok néhány kiemelkedő jelentőségű tudósának, feltalálójának megismerése és bemutatása. Logikus, érvekkel alátámasztott vélemény megfogalmazása a modern technikai eszközök elterjedésének okairól, hatásáról, pozitív és negatív aspektusairól.
5	Kulcsfogalmak / fogalmak	Tudomány, technika, találmányok, vívmányok, úrkutatás, kozmológia, nukleáris fizika, orvostudomány, IKT, pszichológia, agykutatás, evolúció.

11. évfolyam

A tanulók már több éve tanulják a célnyelvi civilizáció tantárgyat, számos olyan ismerettel rendelkeznek a célnyelvi országokról, azok társadalmáról, kultúrájáról, melyek további ismeretek megszerzésére, a már meglévő tudás bővítésére, más szempontú vizsgálatára motiválják őket. Eljutottak a KER hatfokú skálájának minimum negyedik szintjére (B2). Kellő tapasztalattal, tudással rendelkeznek ahhoz, hogy a körülöttük lévő világot tágabb kontextusban is értelmezni tudják, nyelvi ismereteiknek köszönhetően pedig széleskörű célnyelvi információszerzésre és viszonyításra képesek. A nevelési célok közül ezen a szinten a tanulás

tanítása kiemelt fontosságú, hiszen a tanulóknak a 12. évfolyam végére olyan tanulási képességekkel kell rendelkezniük, amelyek lehetővé teszik az önálló és mérlegelő ismeretszerzést idegen nyelven, valamint nyelvtudásuk önálló fenntartását és továbbfejlesztését további tanulmányaik és munkájuk során, egész életükön át.

A 11–12. évfolyamon az előző szakasz témakörei életkoruknak, s a más tantárgyak tanulása során megszerzett ismereteknek megfelelően koncentrikusan bővülnek, egymásra épülnek.

A tanulók a tantárgy tanulása közben mélyebben megismerik a célnyelvi országok történelmét, gazdaságát, hagyományait, kultúráját, művészetét. Összehasonlítják magyar megfelelőikkel, és megtanulják ugyanilyen szempontok szerint hazánkat is bemutatni. Az így megszerzett tapasztalatok erősítik interkulturális készségeiket, és segítik őket abban, hogy hazájuk értékeit is felfedezzék, tudatosabban kezeljék.

A tanulók a tantárgy komplex jellegéből adódóan a különböző tantárgyak keretében szerzett meglévő és új ismereteiket szintetizálják, más nézőpontokból vizsgálják, és kipróbálják valós életfeladatokat idéző helyzetekben. A tantárgy tanítása során lehetőséget kell biztosítani az önálló kutatómunkára, az egyéni és csoportos előadásokra, tárgyilagos és kulturált vitákra, döntéshozatali folyamatok, üzleti tárgyalások szimulációjára, prezentációk, audiovizuális műsorok vagy weblap készítésére stb. Továbbra is kiemelt szerepet kapnak a kooperatív tanulásszervezési eljárások és az digitális kompetenciák alkalmazása. A jól megválasztott tanórai feladatok és témák segíthetik a tanulókat a jövőjüket érintő fontos döntések meghozatalában is.

A tantárgy tanítása heti két órában történik.

	A	B
1	Tematikai egység / Fejlesztési cél	A célnyelvi országok gazdasága
2	Előzetes tudás	A tanuló már foglalkozott a célnyelv országainak gazdaságával az előző szakaszban a célnyelvi civilizáció, valamint a földrajz tantárgy keretében. Tisztában van az alapvető gazdasági folyamatokkal, jelenségekkel. Már jártasságot szerzett a világháló mérlegelő és körültekintő használatában.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanulóban kialakul az érdeklődés a célnyelvi országok gazdasági és pénzügyi helyzete iránt, és tud tájékozódni célnyelven a hagyományos és digitális médiumokban; szabatosan, a szükséges szaknyelv felhasználásával beszél a célnyelv országainak alapvető gazdasági ágairól, ezek szerepéről a világ társadalmi-gazdasági rendszerében, a célországok Magyarországgal fenntartott kapcsolatáról, valamint a fenntarthatóságról; rendelkezik mindennapi gyakorlati gazdasági és pénzügyi ismeretekkel, összehasonlító elemzéseket végez statisztikai táblázatok, grafikonok, diagramok, folyamatábrák, térképek alapján.
4	Ismeretek / fejlesztési követelmények	A célnyelvi országok gazdaságának a világ társadalmi-gazdasági rendszerében betöltött szerepe, a magyar vonatkozások, valamint a fenntartható gazdaság lehetőségeinek megismerése. A célnyelvi országokban való munkavállalás lehetőségei és a lehetséges kockázatok számbavétele.

		<p>Mindennapi gyakorlati gazdasági és pénzügyi ismeretek (fizetőeszköz, számlanyitás, bankrendszer, adózás).</p> <p>A célszágok kapcsolatának megismerése a nemzetközi gazdasági szervezetekkel (IMF, Világbank, WTO, Európai Unió), e kapcsolatok bemutatása.</p> <p>A tőke és a munkaerő-mobilitás előnyeinek, hátrányainak számbavétele.</p> <p>A fogyasztóvédelem, a fogyasztói kifogások orvoslási lehetőségeinek megismerése.</p> <p>Néhány összefüggés felismerése az életszínvonal, a globális problémák és a fenntarthatóság között.</p> <p>Önálló információszerzés és az információk értelmezése, az ismeretlen nyelvi elemek jelentésének kikövetkeztetése, a különböző típusú hírforrások összevetése az aktuális és alapvető gazdasági kérdések területén.</p>
5	Kulcsfogalmak / fogalmak	<p>Gazdasági ágak, ágazatok, szektorok, globalizáció, integráció, regionális folyamatok, nemzetgazdaság, közúti közlekedés, ökonómia és ökológia, fenntartható fejlődés, nemzetközi szervezetek, multinacionális vállalatok, a pénz világa, adók, euróövezet, euróválság, infláció, GDP, IMF, Világbank, WTO.</p>

	C	D
1	Tematikai egység / Fejlesztési cél	A célnyelvi országok politikai berendezkedése
2	Előzetes tudás	<p>A történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek tantárgy keretében a tanuló foglalkozott már a politikai felépítmények különböző rendszereivel. A célnyelvi civilizáció tantárgy előző szakaszában megismerte a célnyelvi országok alapvető jellemzőit. A médiumokban már egyre több tanuló figyelemmel kíséri a bel- és külpolitikai híreket.</p>
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A tanuló képes önálló gyűjtőmunkára a célnyelven, tárgyilagosan értelmezi a hagyományos és a digitális médiumok politikai híreit, elfogulatlan véleményt alkot;</p> <p>a szükséges szaknyelv használatával bemutatja a célnyelv országainak politikai rendszerét, az alapvető emberi, szabadság- és állampolgári jogokat, kötelezettségeket, a demokratikus gondolkodásmód jellemzőit.</p>
4	Ismeretek / fejlesztési követelmények	<p>A célszágok és Magyarország választási rendszerének sajátosságai, ezek összevetése.</p> <p>A jelentős politikai pártok szerepe a célszágokban, a tevékenységüket meghatározó jogrend.</p> <p>A társadalmi, politikai, erkölcsi problémák felismerése, megfogalmazása, lehetséges javaslatok a konfliktusok elrendezésére.</p> <p>Politikai események elemzése és értelmezése segítséggel és önállóan, következtetések levonása.</p>
5	Kulcsfogalmak / fogalmak	<p>Államformák, politikai és választási rendszerek, alkotmányosság, hatalmi ágak: a törvényhozó, végrehajtó és igazságszolgáltató hatalom, államfő, demokrácia, politikai intézményrendszer, társadalmi</p>

	és politikai konfliktus, autonómia, szolidaritás, politikai és szociális jogok, a kisebbségi jogok, civil szféra.
--	---

	E	F
1	Tematikai egység / Fejlesztési cél	A célnyelvi országok társadalmi viszonyai
2	Előzetes tudás	A történelem, az állampolgári és a társadalmi ismeretek tanulása során a tanuló megismerte a társadalmi rétegek, nemzetiségek, kisebbségek fogalmát és jellemzőit. A célnyelvi civilizáció tantárgy előző szakaszában megismerte a célnyelvi országok társadalmainak főbb jellemzőit. A médiából ismeri az Európai Unió kisebbségi és bevándorlási problémáit, játék- és dokumentumfilmekből, a hírekből nap mint nap értesülhet a nagyvárosok társadalmi problémáiról, a bűnözésről, a droghelyzetről.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló képes önállóan információt gyűjteni a társadalmi viszonyok és problémák bemutatására a különböző médiumok, kortárs szépirodalmi és képzőművészeti alkotások, filmek és képi források felhasználásával; ismeri a célnyelvi kultúra társadalmi és szociális intézményrendszerét; felismer társadalmi és erkölcsi problémákat, ezeket megfogalmazza, mérlegeli a segítségnyújtás lehetőségeit és megoldást javasol; tud elfogulatlan véleményt nyilvánítani társadalmi kérdésekben, képes logikusan és tárgyilagosan érvelni, az eltérő véleményeket meghallgatja, megérti; felismeri a kultúrák és értékrendek közötti különbségeket és összeveti azokat a saját kultúrájával és értékrendjével.
4	Ismeretek / fejlesztési követelmények	A célnyelvi országok társadalmi viszonyainak tanulmányozása, problémák feltárása, megoldáskeresés a feszültségek oldására. A munka világának bemutatása (pályaválasztás, munkavállalás, a célországba irányuló munkaközvetítés, munkanélküliség kérdései, érdekképviselések); munkaerő-piaci információk gyűjtése, a célnyelvi országok munkaerő-piaci lehetőségeinek feltérképezése (pl. állások és elvárások). Egészségügyi, társadalombiztosítási ismeretek a célországokról. Leggyakoribb civilizációs és környezeti ártalmak, mentálhigiénés problémák felismerése. A vallás és az egyházak szerepének megértése a társadalomban. A társadalmat érintő alapvető globális problémák tudatosítása (pl. bűnözés, droghelyzet), és a segítségnyújtás lehetőségeinek feltárása. A célnyelvi dialektusok ismerete, szerepe a nyelvhasználatban, néhány példa említése.
5	Kulcsfogalmak / fogalmak	Társadalom, osztály, réteg, csoport, a társadalmi együttélés szabályai, szokás, erkölcs, jog, kisebbségek, bevándorlás, emberi alapjogok, a jogegyenlőség elve, jogorvoslat, büntetés, a büntetőeljárás szereplői és főbb szakaszai, segítségkérés lehetőségei, pályaválasztás, munkába lépés, önéletrajz, motivációs levél, állásinterjú, munkavállalói stratégia, munkaerőpiac, munkaadók, munkavállalók, munkajog, munkaszerződés, munkaidő, munkabér, adózás, egészség-

		és társadalombiztosítás, munkanélküliség, élethosszig tartó tanulás, demográfia, demográfiai robbanás, előregedés, túlnépesedés, történelmi vallások és új keletű vallási közösségek.
--	--	---

	G	H
1	Tematikai egység / Fejlesztési cél	Hagyományok, szokások, életmód
2	Előzetes tudás	A tanuló célnyelvi és célnyelvi civilizációs tanulmányainak köszönhetően sok ismerettel rendelkezik a célnyelvi civilizáció mindennapjairól, a társas együttélés szokásairól, a hagyományokról. Ezek kiegészülnek a médiából vett példákkal és saját tapasztalataival.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló képes a hírekből, szépirodalmi és képzőművészeti alkotásokból, filmekből és fényképekből információt gyűjteni a célországokban élő emberek hétköznapijairól, szokásairól, gondolkodásmódjáról, életviteléről; felismeri a társadalmi, politikai, erkölcsi problémákat, összeveti ezeket a hasonló hazai problémákkal, és megoldási javaslatokat tesz; a társadalmi érintkezés és üzleti etikett szabályai szerint viselkedik, megfelelően reagál a különböző társadalmi rétegekben használt gesztusokra, tisztázza a számára esetleg ismeretlen gesztusok jelentését; életstratégiákról, jövőképekről beszélget különböző minták és példaképek alapján.
4	Ismeretek / fejlesztési követelmények	A gyermekek helyzetének bemutatása a társadalomban, ezek összevetése a hazai viszonyokkal, valamint a gyermekvállalással és a gyermekneveléssel kapcsolatos közvélekedés megismerése. A célnyelvi országok tradicionális és modern konyhaművészetének tanulmányozása; az életmód változásának hatása a modern konyhára. A kultúrára jellemző gondolkodásmód, ideálok, értékek feltárása, a célnyelvi országokban elvárt magatartásformák megismerése, gyakorlása. A városiasodás és az életminőség alakulásának bemutatása.
5	Kulcsfogalmak / fogalmak	Család, családtervezés, „szingli”, nagycsalád, háztartás, időbeosztás, állami és családi ünnepek, gyermeki jogok, kötelességek, esélyteremtés, előregedés, egészséges életmód, fogyatékkal élők, életminőség, urbanizáció, gasztronómia, gyorséttermek, kiegyensúlyozott táplálkozás.

	K	L
1	Tematikai egység / Fejlesztési cél	Tömegkommunikáció, média
2	Előzetes tudás	A tanuló célnyelvi és célnyelvi civilizációs tanulmányainak és élettapasztalatának köszönhetően sok ismerettel rendelkezik a tömegkommunikációs forrásokról, a média szerepéről és a mindennapi életre gyakorolt hatásairól.

3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló ismeri és használja a célnyelvi ország tömegkommunikációs csatornáit önálló információgyűjtésre, az információkat rendszerezi és értelmezi; képes a tömegkommunikáció társadalmi hatásait, pozitív és negatív aspektusait felismerni, és ezekről véleményt mond; tud logikusan, érvekkel alátámasztva, a megfelelő szókinccs használatával érvelni a médiával kapcsolatos kérdésekről; tisztában van a sajtószabadság fogalmával, szerepével a célnyelvi országok és hazánk múltjában és napjainkban.
4	Ismeretek / fejlesztési követelmények	A kereskedelmi TV-csatornák, a hírcsatornák és a közszolgálati TV helyzete, szerepe és feladata a célnyelvi országokban és hazánkban. A média tömegformáló szerepének felismerése és értékelése; önálló véleményalkotás példákkal és érvekkel alátámasztva. A tömegkommunikációs csatornákból szerzett információk mérlegelő kezelése, hitelességük ellenőrzése más források, pl. az internet segítségével. A reklámok etikusságának vizsgálata. A tömegkommunikációra és médiára vonatkozó törvények és a sajtószabadság fogalmának megbeszélése. A sajtó politikai függetlensége és a sajtószabadság megvalósulása, a sajtószabadság és a média szerepének összehasonlítása a célnyelvi országok és hazánk viszonylatában a különböző történelmi korokban. Logikus, érvekkel alátámasztott vélemény megfogalmazása a sajtó teljes szabadsága mellett vagy ellen.
5	Kulcsfogalmak / fogalmak	Sajtó, sajtószabadság, cenzúra, nyomtatott, hangzó és digitális sajtótermékek, bulvársajtó, minőségi újságírás, felelősségteljes tájékoztatás/tájékozódás, internet, közszolgálati és kereskedelmi csatornák, reklámok, hirdetések, véleményformálás, manipuláció, média, tömegkommunikáció.

	M	N
1	Tematikai egység / Fejlesztési cél	Irodalom, történelem, művészetek
2	Előzetes tudás	A tanuló célnyelvi tanulmányainak és élettapasztalatának köszönhetően számos ismerettel rendelkezik a történelemtől, irodalomtól, képző- és előadó-művészetektől és ezek szerepéről a mindennapi életben.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló használja a tömegkommunikációs eszközöket információgyűjtésre és általános műveltségének szélesítésére; tud logikusan, érvekkel alátámasztva, a megfelelő szókinccs használatával beszélni az általános műveltséghez tartozó témákhoz kapcsolódó kérdésekről; tisztában van az általános műveltséghez tartozó témákkal, és ismeri a célnyelvi országok és hazánk kiemelkedő művészeit, tudósait.
4	Ismeretek / fejlesztési követelmények	A legfontosabb történelmi korszakok megnevezése, és az ezekhez kapcsolódó művészeti stílusok azonosítása; a történelem és művészetek kapcsolódási pontjai (pl. középkor: román és gótikus stílus).

		<p>A célnyelvi országok néhány kiemelkedő jelentőségű klasszikus és kortárs szerzőjének, képző- és előadóművészenek, történelmi személyiségének megismerése és bemutatása.</p> <p>A célnyelvi országok néhány kiemelkedő irodalmi és filmművészeti alkotásának megismerése, értelmezése, az alkotók bemutatása.</p> <p>Irodalmi és filmművészeti alkotások olvasása/megtekintése célnyelven; drámarészletek előadása célnyelven.</p> <p>A célnyelvi országok legfontosabb történelmi eseményeinek, történelmi személyiségeinek megismerése és bemutatása.</p> <p>A célnyelvi országokra jellemző építészeti, képzőművészeti stílusok ismerete és néhány kiemelkedő fontosságú épület, műalkotás jellemzőinek bemutatása.</p> <p>A célnyelvi országok néhány kiemelkedő fontosságú múzeumának, színházának megismerése és bemutatása; lehetőség szerint színházi előadások megtekintése célnyelven.</p> <p>A tömegkommunikáció fejlődésének hatása a kultúra közvetítésére és népszerűsítésére a célnyelvi országokban és hazánkban.</p> <p>A kulturális élet és a kultúra intézményei, eseményei, szerepe a célnyelvi országokban és hazánkban.</p> <p>Logikus, érvekkel alátámasztott vélemény megfogalmazása történelmi eseményekről, művészeti alkotásokról és tudományos témákról.</p>
5	Kulcsfogalmak / fogalmak	Irodalom, műfajok, műelemzés, zenei műfajok, hangszerek, történelmi korszakok, események, építészeti stílusok, képzőművészet: festészet, grafika, szobrászat, építészet, fotóművészet; előadó-művészet: zene, filmművészet, színházművészet, tánc, klasszikus és kortárs művészek.

12. évfolyam

A tantárgy tanítása heti két órában történik.

	M	N
1	Tematikai egység / Fejlesztési cél	Irodalom, történelem, művészetek
2	Előzetes tudás	A tanuló célnyelvi tanulmányainak és élettapasztalatának köszönhetően számos ismerettel rendelkezik a történelemtől, irodalomtól, képző- és előadó-művészetektől és ezek szerepéről a mindennapi életben.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló használja a tömegkommunikációs eszközöket információgyűjtésre és általános műveltségének szélesítésére; tud logikusan, érvekkel alátámasztva, a megfelelő szókinccs használatával beszélni az általános műveltséghez tartozó témákhoz kapcsolódó kérdésekről; tisztában van az általános műveltséghez tartozó témákkal, és ismeri a célnyelvi országok és hazánk kiemelkedő művészeit, tudósait.

4	Ismeretek / fejlesztési követelmények	<p>A legfontosabb történelmi korszakok megnevezése, és az ezekhez kapcsolódó művészeti stílusok azonosítása; a történelem és művészetek kapcsolódási pontjai (pl. középkor: román és gótikus stílus).</p> <p>A célnyelvi országok néhány kiemelkedő jelentőségű klasszikus és kortárs szerzőjének, képző- és előadóművésznének, történelmi személyiségének megismerése és bemutatása.</p> <p>A célnyelvi országok néhány kiemelkedő irodalmi és filmművészeti alkotásának megismerése, értelmezése, az alkotók bemutatása.</p> <p>Irodalmi és filmművészeti alkotások olvasása/megtekintése célnyelven; drámarészletek előadása célnyelven.</p> <p>A célnyelvi országok legfontosabb történelmi eseményeinek, történelmi személyiségeinek megismerése és bemutatása.</p> <p>A célnyelvi országokra jellemző építészeti, képzőművészeti stílusok ismerete és néhány kiemelkedő fontosságú épület, műalkotás jellemzőinek bemutatása.</p> <p>A célnyelvi országok néhány kiemelkedő fontosságú múzeumának, színházának megismerése és bemutatása; lehetőség szerint színházi előadások megtekintése célnyelven.</p> <p>A tömegkommunikáció fejlődésének hatása a kultúra közvetítésére és népszerűsítésére a célnyelvi országokban és hazánkban.</p> <p>A kulturális élet és a kultúra intézményei, eseményei, szerepe a célnyelvi országokban és hazánkban.</p> <p>Logikus, érvekkel alátámasztott vélemény megfogalmazása történelmi eseményekről, művészeti alkotásokról és tudományos témákról.</p>
5	Kulcsfogalmak / fogalmak	Irodalom, műfajok, műelemzés, zenei műfajok, hangszerek, történelmi korszakok, események, építészeti stílusok, képzőművészet: festészet, grafika, szobrászat, építészet, fotóművészet; előadó-művészet: zene, filmművészet, színházművészet, tánc, klasszikus és kortárs művészek.

	O	P
1	Tematikai egység / Fejlesztési cél	Tudományok
2	Előzetes tudás	A tanuló természettudományi tanulmányainak és élettapasztalatának köszönhetően sok ismerettel rendelkezik a tudományos-technikai vívmányokról és ezek mindennapi életre gyakorolt hatásáról. A célnyelvi civilizáció első szakaszában átfogó képet szerzett a célnyelvi országok technikai és tudományos vívmányairól.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló használja a hagyományos és a modern tömegkommunikációs eszközöket a tudományokkal kapcsolatos önálló információgyűjtésre; felismeri a tudományos-technikai vívmányok pozitív és negatív társadalmi szerepét, tud érvekkel alátámasztva, megfelelő szókincs használatával beszélni az ezekhez kapcsolódó kérdésekről; tisztában van a legfontosabb tudományos-technikai vívmányok céljával, hatásával.

4	Ismeretek / fejlesztési követelmények	Az emberiség történetének legfontosabb, új korszakot nyitó, a célnyelvi országokhoz és hazánkhoz kötődő találmányainak, vívmányainak megismerése és bemutatása (pl. penicillin, gravitáció, elektromosság, műtéti technikák). Tudományetikai kérdések megvitatása, pl. tanulói felvetések vagy aktuális hírek alapján. Logikus, érvekkel alátámasztott vélemények/ellenvélemények megfogalmazása, viták összefoglalása.
5	Kulcsfogalmak / fogalmak	Tudomány, technika, találmányok, vívmányok, úrkutatás, kozmológia, nukleáris fizika, orvostudomány, IKT, genetika, klónozás, pszichológia, agykutatás, etológia, evolúció.

	I	J
1	Tematikai egység / Fejlesztési cél	Környezetvédelem
2	Előzetes tudás	A tanuló természettudományi tanulmányainak és élettapasztalatának köszönhetően sok ismerettel rendelkezik a környezetvédelemről, és célnyelvi, valamint célnyelvi civilizációs tanulmányai révén ismeri a témához kapcsolódó alapszókincset is.
3	A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló használja a hagyományos és digitális hírforrásokat önálló ismeretszerzésre; rendszerezi és értelmezi az információkat; ismeri a környezetszennyezés fajtáit, okait és hatásait, valamint a környezetvédelem lehetőségeit és eredményeit, tud ezekről véleményt mondani; tud logikusan, érvekkel alátámasztva, a megfelelő szakszókincs használatával érvelni a környezetszennyezéssel, a környezetvédelemmel, a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos kérdésekben.
4	Ismeretek / fejlesztési követelmények	A környezetszennyezés fajtái, az éghajlati változások ismerete, a változások okainak értelmezése. A hosszú távú következmények felismerése. Hulladékkezelés. Energiaforrások. Környezetvédelmi szervezetek. Környezetvédelem. Ökológiai szemlélet és felelősségvállalás a mindennapi életben, a környezettudatos magatartás fontosságának felismerése (pl. szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás). A fogyasztói társadalom és az urbanizáció új jelenségeinek felismerése, érvelés ezek mellett vagy ellen (pl. környezetkímélő közlekedés, túlfogyasztás). A célnyelvi országok és hazánk törekvései a környezeti károk enyhítésére és a fenntartható fejlődés megteremtésére; ezek eredményei és kudarcai. A genetika legújabb eredményei és ezek veszélyei (pl. génmódosított élelmiszerek); az alkalmazás dilemmái.
5	Kulcsfogalmak / fogalmak	Környezetszennyezés, környezetvédelem, szelektív hulladékgyűjtés, hulladékkezelés, újrahasznosítás, megújuló energiaforrások, erózió, urbanizáció, felelősségvállalás, ökológia, éghajlatváltozás, globális és regionális problémák, közlekedés, génmanipuláció.

9. évfolyam

Témakör	Óraszám
Természetföldrajz (fekvés, tájak, domborzat, vízrajz)	9
Gazdaság (gazdasági ágazatok, márkák, nagyvállalatok)	9
Társadalom (oktatási rendszerek)	6
Hagyományok, szokások, életmód (állami, egyházi ünnepek)	7
Tömegkommunikáció, média (televízió, újság, internet)	5

Összesen: 36 óra

10. évfolyam

Témakör	Óraszám
Politika (ismert személyek, pártok)	12
Környezetvédelem (szennyező anyagok, üvegházhatás, felmelegedés)	6
Sport (jelentőség, ismert sportolók, sportesemények)	8
Tudományok (ipari forradalom, ismert tudósok, feltalálók)	10

Összesen: 36 óra

11. évfolyam

Témakör	Óraszám
Gazdaság (munkalehetőségek, pénzügyi ismeretek, gazdasági szervezetek)	5
Politika (választási rendszerek)	6
Társadalom (egészségügyi rendszer, munkaerőpiac, bevándorlás)	6
Hagyományok, szokások, életmód (gasztronómia)	4
Tömegkommunikáció, média (a média szerepe, médiára vonatkozó törvények)	4
Irodalom, történelem, művészetek	47

Összesen: 72 óra

12. évfolyam

Témakör	Óraszám
Irodalom, történelem, művészetek (klasszikus és kortárs szerzők, irodalmi alkotások, stílusok, történelem és művészet kapcsolódása, építészet, képzőművészet)	52
Tudományok (célnyelvi országokhoz kötődő találmányok)	6
Környezetvédelem (környezetvédelmi szervezetek, szelektív hulladékgyűjtés, energiaforrások)	6

Összesen: 64 óra